

**pentru aprobarea Procedurii de rezolvare a reclamațiilor/sesizărilor/divergențelor privind
măsurarea cantităților de gaze naturale**

Având în vedere prevederile:

- art. 99 lit. c) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare,
- art. 10 alin. (1) lit. q) și u) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

În temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

**președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul
ordin:**

Art. 1. - Se aprobă Procedura de rezolvare a reclamațiilor/sesizărilor/divergențelor privind măsurarea cantităților de gaze naturale, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. - Participanții la piața de gaze naturale, proprietarii sistemelor/mijloacelor de măsurare a gazelor naturale, precum și clienții finali duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar entitățile organizatorice din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea acestora.

Art. 3. - La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă prevederile art. 118 ÷ 124 din Regulamentul de măsurare a cantităților de gaze naturale tranzacționate în România, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 62/2008, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.489 din 1 iulie 2008, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 4. - Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele

Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei

Dumitru CHIRIȚĂ

PROCEDURĂ
de rezolvare a reclamațiilor/sesizărilor/divergențelor
privind măsurarea cantităților de gaze naturale

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Prezenta procedură stabilește:

- a) etapele procesului de rezolvare a reclamațiilor/sesizărilor/divergențelor privind măsurarea cantităților de gaze naturale;
- b) algoritmul de calcul al cantităților de gaze naturale măsurate eronat de sistemele de bază.

(2) Prezenta procedură se aplică cantităților de gaze naturale tranzacționate în România.

Art. 2. - (1) Prezenta procedură se aplică reclamațiilor/sesizărilor/divergențelor privind măsurarea cantităților de gaze naturale cu sistemele de bază, respectiv cu:

- a) mijloacele de măsurare a gazelor naturale supuse controlului metrologic legal, care se regăsesc în Lista oficială L.O.-2012;
- b) sistemele/mijloacele de măsurare a gazelor naturale, nesupuse controlului metrologic legal.

(2) Sistemele/Mijloacele de măsurare prevăzute la alin. (1) trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la art. 2 alin. (2) din Regulamentul de măsurare.

Art. 3. - (1) Prezenta procedură se aplică de următorii operatori economici, respectiv de:

- a) producătorul de gaze naturale;
- b) producătorul de biogaz/biometan;
- c) operatorul de înmagazinare a gazelor naturale;
- d) operatorul de transport și de sistem al gazelor naturale;
- e) operatorul de distribuție a gazelor naturale;
- f) operatorul sistemului de distribuție închis;
- g) operatorul terminalului GNL;
- h) furnizorul de gaze naturale.

(2) Prezenta procedură se aplică de operatorii prevăzuți la alin. (1) în relația cu solicitantul, pentru rezolvarea reclamațiilor/sesizărilor/divergențelor privind măsurarea cantităților de gaze naturale.

Art. 4. - (1) Solicitantul prevăzut la art. 3 alin. (2) este persoana fizică sau juridică care se consideră vătămată într-un drept recunoscut de lege sau într-un interes legitim, parte la un/o contract/acord de interconectare/convenție.

(2) Contractul/Acordul de interconectare/Convenția prevăzut/prevăzută la alin. (1) poate fi:

- a) contractul de înmagazinare subterană a gazelor naturale;
- b) acordul de interconectare:
 - (i) prevăzut la art. 25¹ alin. (4), art. 25² alin. (5), art. 25³ alin. (8) sau art. 25³ alin. (9) din Codul rețelei;
 - (ii) încheiat între producătorul de biogaz/biometan și OTS/OD;
 - (iii) încheiat între operatorul terminalului GNL și OTS/OD;
- c) Convenția-cadru privind stabilirea parametrilor tehnologici aferenți punctelor fizice de intrare în/ieșire din Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 79/2013;
- d) contractul de transport al gazelor naturale aferent punctelor de intrare/ieșire în/din SNT, întocmit conform prevederilor anexei nr. 1 sau nr. 1² la Codul Rețelei;
- e) Contractul-cadru de distribuție a gazelor naturale și Condițiile generale de contractare pentru prestarea serviciului de distribuție a gazelor naturale, aprobat prin Ordin președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 78/2020, cu modificările și completările ulterioare;
- f) contractul pentru furnizarea gazelor naturale.

Art. 5. - (1) Prezenta procedură nu se aplică de:

- a) operatorul pieței de gaze naturale;
- b) OTS în relația cu solicitanții pentru rezolvarea reclamațiilor/sesizărilor/divergențelor cu privire la măsurarea cantităților de gaze naturale, prevăzute în acordurile de interconectare transfrontaliere.

(2) Prezenta procedură nu se aplică pentru rezolvarea reclamațiilor/sesizărilor/divergențelor cu privire la:

- a) măsurarea cantităților de gaze naturale lichefiate, a gazelor naturale comprimate, a gazelor naturale comprimate pentru vehicule sau a gazelor petroliere lichefiate;
- b) calitatea gazelor naturale.

Art. 6. - (1) Măsurarea eronată a cantităților de gaze naturale se poate constata de operatorul economic prevăzut la art. 3 alin. (1) lit. a) - g) în urma realizării următoarelor activități desfășurate în baza licenței de operare, respectiv la:

- a) citirea indexului contorului și/sau convertorului electronic/calculatorului de debit;
- b) verificarea periodică a obiectivelor din sectorul gazelor naturale;
- c) verificarea metrologică periodică a mijlocului de măsurare a gazelor naturale prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. a);
- d) înlocuirea contorului sau a altor componente ale sistemului de măsurare a gazelor naturale;
- e) verificarea ca urmare a înregistrării unei sesizări din partea solicitantului;
- f) verificarea pentru identificarea intervenției neautorizate asupra mijlocului de măsurare.

(2) Cu ocazia constatării prevăzute la alin. (1) se întocmește o notă de constatare privind corectitudinea datelor de măsurare privind consumul de gaze naturale.

(3) Nota de constatare prevăzută la alin. (2) cuprinde cel puțin următoarele informații:

- a) ocazia în urma căreia s-a constatat că măsurarea cantităților de gaze naturale este eronată;
- b) locul de consum aferent, respectiv adresa și codul locului de consum;
- c) prezentarea situației existente cu specificarea următoarelor informații: tipul, seria și indexul contorului, convertorului electronic și/sau calculatorului de debit;
- d) defecțiunea constatată;
- e) demersurile necesare în vederea remedierii situației constatate.

(4) Copia notei de constatare prevăzută la alin. (2) se transmite după caz, producătorului/operatorului sistemului de înmagazinare/operatorului de transport și de sistem/operatorului de distribuție/furnizorului de gaze naturale și/sau clientului final .

Art. 7. - (1) În sensul prezentei proceduri următorii termeni, expresii și abrevieri se definesc după cum urmează:

- a) *ANRE* – Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei;
- b) *GNL* – gaze naturale lichefiate;
- c) *OD* – operatorul sistemului de distribuție a gazelor naturale/operatorul sistemului de distribuție închis;
- d) *OGNL* – operatorul terminalului GNL;
- e) *OÎ* – operatorul de înmagazinare a gazelor naturale;
- f) *OTS* – operatorul de transport și de sistem al gazelor naturale;
- g) *P* – producătorul de gaze naturale sau biogaz/biometan;
- h) *PM* – postul de măsurare a gazelor naturale;
- i) *PRM* – postul de reglare măsurare a gazelor naturale;
- j) *SM* – stația de măsurare a gazelor naturale;
- k) *SRM* – stația de reglare măsurare a gazelor naturale;
- l) *Codul rețelei* - Codul rețelei pentru Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 16/2013, cu modificările și completările ulterioare;
- m) *Convenția-cadru* - convenția-cadru privind stabilirea parametrilor tehnologici aferenți punctelor fizice de intrare în/ieșire din Sistemul național de transport al gazelor naturale, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 79/2013;
- n) *expertiză metrologică* - ansamblu de operațiuni efectuate în scopul de a examina și de a demonstra starea unui mijloc de măsurare și de a determina caracteristicile metrologice ale acestuia, printre altele, prin raportarea la cerințele din reglementările de metrologie legală

aplicabile, conform prevederilor pct. 11 din anexa 1 a Ordonanței Guvernului nr. 20/1992 privind activitatea de metrologie, aprobată cu modificări prin Legea nr. 11/1994, cu modificările și completările ulterioare;

o) *Lista oficială L.O.-2012* - Lista oficială a mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal L.O. – 2012, aprobată prin Ordinul directorului general al Biroului Român de Metrologie Legală nr. 148/2012, cu modificările și completările ulterioare;

p) *Regulamentul de măsurare* - Regulamentul de măsurare a cantităților de gaze naturale tranzacționate în România, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 62/2008, cu modificările și completările ulterioare;

r) *sistemul de bază* – sistemul/mijlocul de măsurare a cantităților de gaze naturale utilizat pentru decontare fiscală;

q) *Standardul de distribuție* – Standardul de performanță pentru serviciul de distribuție și de sistem al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 162/2015, cu modificările și completările ulterioare;

s) *Standardul de transport* - Standardul de performanță pentru serviciul de transport și de sistem al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 161/2015;

t) *verificarea metrologică* - modalitatea de control metrologic legal, alta decât aprobarea de model, prin care se constata și se confirmă că mijlocul de măsurare îndeplinește cerințele prevăzute în reglementările de metrologie legală; termenul "verificare metrologică" este specific numai mijloacelor de măsurare supuse controlului metrologic legal, conform prevederilor pct. 32 din Anexa nr. 1 a Ordonanței Guvernului nr. 20/1992 privind activitatea de metrologie, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Termenii și expresiile prevăzuți/ prevăzute la alin. (1) se completează cu termenii și expresiile definiți/definite în legislația aplicabilă în domeniul gazelor naturale.

CAPITOLUL II

Etapele procesului de rezolvare a reclamațiilor/ sesizărilor/divergențelor privind măsurarea gazelor naturale

Art. 8. - (1) Reclamațiile/sesizările/divergențele, prevăzute la art. 2 alin. (1), sunt valabile pentru măsurarea cantităților de gaze naturale, înregistrate în:

a) ultima lună, în situația acordurilor de interconectare sau a convențiilor tehnice prevăzute la art. 4 alin. (2) lit. b) sau lit. c);

b) ultimele 3 luni consecutive, în situația contractelor prevăzute la art. 4 alin. (2) lit. a), d) și lit. e);

c) ultimele 3 luni consecutive pentru clienții finali casnici, respectiv 6 luni în cazul clienților noncasnici, în situația contractelor prevăzute la art. 4 alin. (2) lit. f).

(2) Reclamațiile/sesizările/divergențele, prevăzute la alin. (1), se întocmesc pentru sistemele de bază aflate în funcțiune pe instalații.

(3) Ulterior demontării sistemelor de bază din instalații, cu excepția demontării în vederea realizării verificării metrologice sau a expertizării metrologice a acestora, reclamațiile/sesizările/divergențele privind măsurarea cantităților de gaze naturale nu mai fac obiectul prevederilor prezentei proceduri.

Art. 9. - (1) Reclamațiile/Sesizările/Divergențele cu privire la mijloacele de măsurare a gazelor naturale supuse controlului metrologic legal prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. a), se soluționează de către Biroul Român de Metrologie Legală prin expertize metrologice, finalizate prin rapoarte de expertiză, conform prevederilor art. 26 din Instrucțiunile de metrologie legală – IML: 5-05 – Autorizarea persoanelor fizice și juridice care efectuează verificări metrologice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1660/2005 privind aprobarea unor instrucțiuni de metrologie legală, cu modificările și completările ulterioare, sau în baza unei înțelegeri între părți cu respectarea algoritmilor de recalculare care fac obiectul acestei proceduri, după caz.

(2) Reclamațiile/Sesizările/Divergențele cu privire la sistemele/mijloacele de măsurare a gazelor naturale, prevăzute la art. 2 alin. (1) lit. b) se soluționează conform prevederilor prezentei proceduri.

(3) După caz, la rezolvarea reclamațiilor/ sesizărilor/divergențelor, prevăzute la art. 2 alin. (1) se iau în considerare și dispozițiile:

a) Standardului de transport;

b) Standardului distribuție;

c) Standardului de performanță pentru activitatea de furnizare a energiei electrice/gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 83/2021;

d) Convenției - cadru;

e) acordului de interconectare prevăzut la art. 25¹ alin. (4) , art. 25² alin. (5), art. 25³ alin. (8) sau art. 25³ alin. (9) din Codul rețelei;

f) Regulamentului de programare și funcționare a depozitelor de înmagazinare subterană a gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei..

Art. 10. - (1) Procedura de rezolvare a reclamațiilor/sesizărilor/divergențelor privind măsurarea cantităților de gaze naturale se consideră declanșată odată cu înregistrarea la operatorul economic prevăzut la art. 3 alin. (1) lit. a) - g) a reclamației/sesizării/divergenței transmise de

solicitant/furnizorul de gaze naturale, însoțită de documentele justificative existente, în copie, după caz.

(2) Reclamația/Sesizarea/Divergența prevăzută la alin. (1) este formulată în scris, în limba română, și este depusă/transmisă online sau prin fax/poștă/poștă electronică la P/OÎ/OTS/OD/OGNL.

(3) Reclamația/Sesizarea/Divergența prevăzută la alin. (1) trebuie să cuprindă cel puțin următoarele informații:

a) datele de identificare ale solicitantului:

(i) pentru persoane fizice: numele și prenumele, adresa de domiciliu și adresa de corespondență, dacă este cazul;

(ii) pentru persoane juridice: denumire, sediul social, nr. de ordine în registrul comerțului; codul unic de înregistrare, reprezentant legal – numele și prenumele, adresa de corespondență;

b) datele referitoare la sistemul de bază: adresa locului de consum, codul locului de consum, respectiv codul SRM/SM/PRM/PM, tipul și seria sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale;

c) datele de contact ale solicitantului: numărul de telefon și/sau adresa de poștă electronică;

d) prezentarea pe larg a situației de fapt la care se referă reclamația/sesizarea/divergența;

e) solicitarea sau nu, după caz, a expertizării metrologice a mijlocului de măsurare, prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. a).

(4) Documentele justificative prevăzute la alin. (1) sunt copii, după caz:

a) factura/facturile de gaze naturale aferentă(e) perioadei reclamate;

b) buletinul de mișcare a mijloacelor de măsurare a gazelor naturale;

c) nota de constatare, prevăzută la art. 6 alin. (2), după caz;

d) procesul/procese verbal/verbale privind măsurarea cantităților de gaze naturale;

e) alte documente cuprinzând informațiile sau datele necesare rezolvării reclamației/sesizării/divergenței.

Art. 11. - (1) După înregistrarea reclamației/ sesizării/divergenței, operatorul economic prevăzut la art. 3 alin. (1) lit. a) ÷ g) parcurge următoarele etape, respectiv:

a) analizarea preliminară a reclamației/ sesizării/divergenței, precum și a documentelor justificative atașate, după caz;

b) solicitarea completării acestora cu datele și informațiile suplimentare, în situația în care reclamația/sesizarea/divergența este neclară și/sau documentele atașate nu sunt concludente;

c) convocarea și audierea solicitantului, după caz;

d) solicitarea informațiilor necesare de la alte instituții publice și/sau alți operatori economici, după caz;

e) verificarea informațiilor comunicate de solicitant, inclusiv deplasarea la fața locului;

f) deplasarea prevăzută la lit. e) se realizează la:

(i) punctul de predare/preluare, în vederea verificării funcționării sistemului/mijlocului de măsurare și a componentelor acestora; acolo unde instalația și dotarea tehnică a PM/PRM/SM/SRM permite, se poate monta în serie cu sistemul de bază un sistem de referință;

(ii) locul de consum, în vederea verificării funcționării mijlocului de măsurare a gazelor naturale;

g) înlocuirea sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale sau/și verificarea sau expertizarea metrologică a acestuia, doar în situația în care este necesară, după caz;

h) expertizarea metrologică a mijlocului de măsurare prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. a), după caz, și obținerea raportului de expertiză;

i) întocmirea procesului-verbal de analiză, a raportului de expertizare metrologică sau a fișei de măsurare, după caz;

j) întocmirea documentelor specifice întocmite în urma verificării prevăzute la lit. e);

k) analizarea tuturor informațiilor obținute în vederea soluționării reclamației/sesizării/divergenței;

l) elaborarea răspunsului solicitantului;

m) comunicarea răspunsului solicitantului prin fax/poștă/poștă electronică etc.

(2) În situația în care reclamația/sesizarea/divergența privind măsurarea cantităților de gaze naturale este înregistrată la furnizorul de gaze naturale aceasta este redirecționată spre rezolvare către P/OÎ/OTS/OD/OGNL, după caz, cu informarea solicitantului despre acest fapt.

(3) Redirecționarea și informarea prevăzute la alin. (2) se realizează de către furnizorul de gaze naturale, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înregistrării reclamației/sesizării/divergenței.

(4) Informarea prevăzută la alin. (2) cuprinde informațiile referitoare la redirecționarea reclamației/sesizării/divergenței către P/OÎ/OTS/OD/OGNL, după caz, precum și la faptul că răspunsul urmează să fie formulat și transmis de P/OÎ/OTS/OD/OGNL.

(5) Reclamația/Sesizarea/Divergența se clasează dacă solicitantul nu răspunde în termen de 30 de zile de la data solicitării prevăzută la alin. (1) lit. b).

(6) În situația prevăzută la alin. (2), P/OÎ/OTS/OD/OGNL, căruia i-a fost redirecționată spre rezolvare reclamația/sesizarea/divergența, parcurge etapele prevăzute la alin. (1).

Art. 12. - Rezolvarea reclamației/sesizării/ divergenței cu privire la măsurarea cantităților de gaze naturale se finalizează prin elaborarea și comunicarea răspunsului către solicitant, conform prevederilor art. 11 alin. (1) lit. l) și m).

Art. 13. - (1) Răspunsul către solicitant se elaborează de P/OÎ/OTS/OD/OGNL în baza informațiilor prevăzute la art. 10 și/sau a procesului verbal de analiză, a raportului de expertiză metrologică pentru mijloacele de măsurare sau a fișei de măsurare/documentelor specifice, după caz.

(2) Dacă este cazul, răspunsul prevăzut la alin. (1) este însoțit și de algoritmul de calcul al cantităților de gaze naturale măsurate eronat prevăzut în anexa nr. 1 sau 2, după caz.

Art. 14. - Răspunsul către solicitant trebuie să cuprindă următoarele informații:

a) datele de identificare ale solicitantului:

(i) pentru persoane fizice: numele și prenumele; adresa de domiciliu;

(ii) pentru persoane juridice: denumirea; sediul social; nr. de ordine în registrul comerțului; codul unic de înregistrare; reprezentant legal – numele și prenumele;

b) datele referitoare la sistemul de bază: adresa locului de consum; codul locului de consum, respectiv codul SRM/SM/PRM/PM, tipul și seria sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale;

c) enumerarea documentelor în baza căruia a fost elaborat răspunsul;

d) soluția pronunțată, motivele de fapt și de drept care au stat la baza elaborării răspunsului, precum și temeiul legal al soluției pronunțate;

e) semnătura reprezentantului legal al P/OÎ/OTS/OD/ OGNL sau a împuternicitului acestuia.

CAPITOLUL III

Verificarea sistemelor de bază și algoritmul de calcul al cantităților de gaze naturale măsurate eronat

SECȚIUNEA I

Verificarea sistemelor/mijloacelor de măsurare a gazelor naturale

Art. 15. - (1) P/OÎ/OTS/OD/OGNL are obligația de a răspunde la reclamația/sesizarea/divergența cu privire la măsurarea gazelor naturale, astfel:

a) P/OÎ/OGNL răspunde în maximum 15 zile lucrătoare de la data înregistrării acesteia;

b) OTS răspunde în maximum 15 zile lucrătoare de la data înregistrării acesteia, în conformitate cu prevederile Standardului de transport;

c) OD răspunde în maximum 15 zile de la data înregistrării acesteia, în conformitate cu prevederile Standardului de distribuție.

(2) P/OÎ/OTS/OD/OGNL are obligația să verifice la fața locului funcționarea sistemului de bază, conform prevederilor art. 11 alin. (1) lit. e), astfel:

a) P/OÎ/OGNL în maximum 5 zile lucrătoare de la data înregistrării reclamației/sesizării/divergenței;

b) OTS în maximum 2 zile lucrătoare de la data înregistrării reclamației/sesizării/divergenței, în conformitate cu prevederile Standardului de transport;

c) OD în maximum 5 zile lucrătoare de la data înregistrării reclamației/sesizării/divergenței, în conformitate cu prevederile Standardului de distribuție.

(3) P/OÎ/OTS/OD/OGNL verifică la fața locului, după caz, cel puțin următoarele:

- a) P/OÎ/OGNL verifică etanșeitatea îmbinărilor, existența și integritatea sigiliilor, funcționarea sistemului/mijlocului de măsurare la debitul minim și la debitul maxim al gazelor naturale;
- b) OTS verifică etanșeitatea în aval de sistemul/mijlocul de măsurare și face controlul sistemului/mijlocului de măsurare, în conformitate cu prevederile Convenției-cadru;
- c) OD verifică etanșeitatea îmbinărilor, existența și integritatea sigiliilor OD, funcționarea sistemului/ mijlocului de măsurare la debitul minim și la debitul maxim al aparatelor consumatoare de combustibili gazoși.

(4) P/OÎ/OTS/OD/OGNL are obligația să notifice solicitantul cu privire la data și ora când urmează să se efectueze verificarea prevăzută la alin. (2), astfel:

- a) P/OÎ/OGNL notifică în maximum 3 zile lucrătoare de la data înregistrării reclamației/sesizării/divergenței;
- b) OTS notifică în maximum 2 zile lucrătoare de la data înregistrării reclamației/sesizării/divergenței, în conformitate cu prevederile Convenției-cadru;
- c) OD notifică în maximum 3 zile lucrătoare de la data înregistrării reclamației/sesizării/divergenței, în conformitate cu prevederile Standardului de distribuție.

(5) Solicitantul poate participa sau nu la verificarea prevăzută la alin. (2).

(6) În situația în care solicitantul nu dă curs notificării prevăzute la alin. (4), P/OÎ/OTS/OD/OGNL efectuează verificarea prevăzută la alin. (2) în lipsa acestuia.

(7) Rezultatele verificării prevăzute la alin. (2) se înscriu în documentele specifice, prevăzute la art. 11 alin. (1) lit. j), întocmite de P/OÎ/OTS/OD/OGNL, astfel:

- a) P/OÎ/OGNL întocmește un proces verbal, care se semnează de ambele părți, după caz, respectiv P/OÎ/OGNL și solicitant;
- b) OTS întocmește un proces verbal, care se semnează de ambele părți, respectiv de OTS și solicitant, conform prevederilor art. 22 alin. (3) din Convenția-cadru;
- c) OD întocmește documente specifice, care se semnează de ambele părți, după caz, respectiv de OD și solicitant, în conformitate cu prevederile Standardului de distribuție.

Art. 16. - (1) În situația în care, în urma verificării prevăzute la art. 11 alin. (1) lit. e), solicitantul dorește expertiza metrologică a mijlocului de măsurare a cantităților de gaze naturale, acesta depune/transmite o cerere la:

- a) P/OÎ/OGNL;
- b) OTS, în conformitate cu prevederile Standardului de transport;
- c) OD, în conformitate cu prevederile Standardului de distribuție.

(2) În situația în care, în urma verificării, prevăzute la art. 11 alin. (1) lit. e), părțile, P/OÎ/OTS/OD/OGNL și solicitantul, stabilesc că este necesară expertiza metrologică a mijlocului de măsurare a cantităților de gaze naturale, aceasta se realizează:

- a) în cel mai scurt timp posibil pentru sistemele/mijloacele de măsurare a cantităților de gaze naturale care necesită demontarea și transportul la un laborator metrologic autorizat;
- b) în maximum 5 zile lucrătoare pentru sistemele/mijloacele de măsurare a cantităților de gaze naturale care se verifică la locul de funcționare.

(3) Solicitantul are dreptul să asiste la efectuarea expertizei metrologice prevăzute la alin. (1).

Art. 17. - (1) Pentru a se asigura obiectivitatea și neutralitatea rezultatului, expertizarea metrologică a mijlocului de măsurare a gazelor naturale, prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. a), se efectuează de o terță parte într-un laborator metrologic autorizat, agreat de părți, sau în laboratorul metrologic autorizat al P/OÎ/OTS/OD/OGNL, în prezența reprezentantului împuternicit al direcției regionale de metrologie legală.

(2) Expertizarea metrologică prevăzută la alin. (1) se finalizează prin întocmirea raportului de expertiză metrologică a mijlocului de măsurare a gazelor naturale.

(3) În conformitate cu prevederile tabelului nr. 3 din anexa 3 – Lista de tarife pentru lucrările efectuate de Biroul Român de Metrologie Legală în cadrul exercitării controlului metrologic legal al mijloacelor de măsurare și măsurărilor, LT-2009 aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 712/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind taxele și tarifele pentru autorizarea și controlul activităților nucleare și pentru modificarea unor acte normative privind taxe și tarife percepute pentru unele prestări de servicii, cu modificările ulterioare, expertiza metrologică prevăzută la alin.

(1) cuprinde următoarele activități:

- a) examinarea vizuală;
- b) verificarea metrologică.

(4) Expertiza metrologică prevăzută la alin. (1) poate fi efectuată pentru:

- a) evaluarea mijlocului de măsurare a gazelor naturale în vederea stabilirii echivalenței cerințelor tehnice și metrologice în scopul recunoașterii aprobărilor de model, încercărilor, verificărilor metrologice inițiale;
- b) evaluarea mijlocului de măsurare a gazelor naturale la solicitarea autorităților publice, instanțelor de judecată, părților unor tranzacții, persoanelor fizice etc.

(5) Raportul de expertiză metrologică prevăzut la alin. (2) poate conține cel puțin următoarele informații:

- a) datele de identificare ale solicitantului expertizei metrologice;
- b) datele de identificare a mijlocului de măsurare a gazelor naturale supus expertizei metrologice:
 - (i) denumirea mijlocului de măsurare;
 - (ii) tipul mijlocului de măsurare;

- (iii) producătorul mijlocului de măsurare;
 - (iv) caracteristici tehnice;
 - (v) seria și anul fabricației;
 - (vi) aprobarea de model, dacă este cazul;
- c) observații privind starea mijlocului de măsurare a gazelor naturale în momentul preluării, în vederea efectuării expertizei metrologice;
- d) informații cu privire la mecanismul integrator și/sau de afișare al mijlocului de măsurare, respectiv cu privire la starea sigiliilor metrologice existente;
- e) existența sigiliului aplicat în vederea conservării probelor;
- f) informații despre reprezentanții părții interesate care au asistat la expertiza metrologică;
- g) actul normativ din legislația metrologică în baza căruia se efectuează expertiza;
- h) etaloanele folosite;
- i) rezultatele obținute în urma verificărilor;
- j) concluziile raportului de expertiză.

(6) Raportul de expertiză metrologică prevăzut la alin. (2) prevede în mod expres rezultatul de tip "admis" sau "respins".

(7) Rezultatul prevăzut la alin. (6), poate fi:

- a) „admis”, și în această situație reclamația/sesizarea/divergența nu este întemeiată iar cheltuielile aferente înlocuirii și expertizării metrologice a mijlocului de măsurare a gazelor naturale sunt suportate de solicitant;
- b) „respins” și în această situație reclamația/sesizarea/divergența este întemeiată iar cheltuielile aferente înlocuirii și expertizării metrologice a mijlocului de măsurare a gazelor naturale sunt suportate de P/OÎ/OTS/OD/OGNL, respectiv de cel care exploatează sistemul/mijlocul de măsurare a gazelor naturale.

Art. 18. - (1) Pentru a se asigura obiectivitatea și neutralitatea rezultatului, verificarea sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale, prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. b), se efectuează de o terță parte într-un laborator, agreat de părți, sau în laboratorul proprietarului mijlocului de măsurare, în prezența reprezentanților celor două părți, respectiv P/OÎ/OTS/OD/OGNL și solicitant.

(2) Verificarea prevăzută la alin. (1) se finalizează prin întocmirea următoarelor documente:

- a) procesul verbal de analiză;
- b) buletinul de verificare a sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale;
- c) fișa de măsurare a gazelor naturale.

(3) Documentele prevăzute la alin. (2) precizează în mod expres rezultatul de tip "admis" sau "respins".

(4) Rezultatul, prevăzut la alin. (3), poate fi:

a) „admis”, și în această situație reclamația/sesizarea/divergența nu este întemeiată iar cheltuielile aferente înlocuirii și verificării sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale sunt suportate de solicitant;

b) „respins” și în această situație reclamația/sesizarea/divergența este întemeiată iar cheltuielile aferente înlocuirii și verificării sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale sunt suportate de P/OÎ/OTS/OD/OGNL, respectiv de cel care exploatează sistemul/mijlocul de măsurare a gazelor naturale.

Art. 19. - (1) Pentru sistemul/mijlocul de măsurare a gazelor naturale prevăzut la art. 2 alin. (1) lit. b) care nu poate fi verificat în laborator dar care poate fi verificat la fața locului, verificarea acestuia se efectuează de către proprietarul sistemului/mijlocului de măsurare în baza unei proceduri operaționale, agreată de părți.

(2) Verificarea prevăzută la alin. (1) se finalizează prin întocmirea următoarelor documente:

a) procesul verbal de analiză;

b) fișa de măsurare a gazelor naturale.

(3) Documentele prevăzute la alin. (2) precizează în mod expres rezultatul de tip „admis” sau „respins”.

(4) Rezultatul verificării, prevăzută la alin. (1), poate fi:

a) „admis”, și în această situație reclamația/sesizarea/divergența nu este întemeiată iar cheltuielile aferente verificării sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale sunt suportate de solicitant;

b) „respins” și în această situație reclamația/sesizarea/divergența este întemeiată iar cheltuielile aferente verificării sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale sunt suportate de P/OÎ/OTS/OD/OGNL, respectiv de cel care exploatează sistemul/mijlocul de măsurare a gazelor naturale.

Art. 20. - În situația în care mijlocul de măsurare a gazelor naturale supus expertizării metrologice, deși înregistrează corect consumul de gaze naturale, nu deține verificarea metrologică periodică, conform prevederilor Listei oficiale L.O.-2012, cheltuielile aferente înlocuirii și expertizei metrologice a mijlocului de măsurare a gazelor naturale sunt suportate de P/OÎ/OTS/OD/OGNL, respectiv de cel care exploatează mijlocul de măsurare a gazelor naturale.

SECȚIUNEA a 2-a

Algoritmul de calcul

al cantităților de gaze naturale măsurate eronat

Art. 21. - (1) În situația în care sistemul/mijlocul de măsurare a gazelor naturale a fost declarat „respins”, pentru motive precum zgomote în funcționare, aspect, cădere de presiune etc., dar

erorile de măsurare se încadrează în limitele maxime admise de legislația metrologică în vigoare, cantitățile de gaze naturale măsurate nu se corectează.

(2) În situația în care sistemul/mijlocul de măsurare a gazelor naturale a fost declarat „respins” și erorile de măsurare nu se încadrează în limitele maxime admise de legislația metrologică în vigoare, cantitățile de gaze naturale măsurate se corectează.

Art. 22. - (1) Algoritmul de calcul al cantităților de gaze naturale măsurate eronat în punctul de predare-preluare comercială a gazelor naturale este prevăzut în anexa nr. 1 care face parte integrantă din prezenta procedură.

(2) Algoritmul de calcul al cantităților de gaze naturale măsurate eronat clienților finali este prevăzut în anexa nr. 2 care face parte integrantă din prezenta procedură.

(3) Punctul de predare-preluare comercială prevăzut la alin. (1) asigură măsurarea cantităților de gaze naturale în relația dintre:

- a) OTS și OÎ;
- b) OÎ și OTS;
- c) P și OTS;
- d) P și OD;
- e) OTS și OD;
- f) OD și OD
- g) OGNL și OTS;
- h) OTS și OGNL;
- i) OGNL și OD.

CAPITOLUL IV

Dispoziții tranzitorii

Art. 23. - Reclamațiile/Sesizările/Divergențele privind măsurarea gazelor naturale transmise P/OÎ/OTS/OD/OGNL/furnizorului de gaze naturale înaintea intrării în vigoare a prezentei proceduri și nesoluționate se rezolvă în conformitate cu prevederile prezentei proceduri.

Art. 24. - Prezenta procedură poate fi utilizată și la stabilirea prejudiciului în cazurile de suspiciune de sustragere de gaze naturale, exclusiv ca algoritm de calcul în spețele deduse soluționării instanțelor judecătorești.

ALGORITMUL DE CALCUL

al cantităților de gaze naturale măsurate eronat în punctul de predare-preluare comercială a gazelor naturale

CAPITOLUL I

Dispoziții Generale

Art. 1. - Măsurarea cantităților de gaze naturale se realizează prin sistemul/mijlocul de măsurare montat în punctul de predare-preluare comercială a gazelor naturale, în conformitate cu prevederile:

- a) Regulamentului de măsurare;
- b) Codului rețelei;
- c) legislației metrologice aplicabile pe teritoriul României.

Art. 2. - Cantitățile de gaze naturale măsurate cu sistemele de bază sunt consemnate în procese-verbale.

Art. 3. - Proprietarul/Operatorul sistemului/ mijlocului de măsurare a gazelor naturale ia toate măsurile care se impun, pentru a asigura corectitudinea măsurării gazelor naturale.

Art. 4. - Sistemul/Mijlocul de măsurare a gazelor naturale utilizat trebuie să respecte:

- a) prevederile Regulamentului de măsurare;
- b) indicațiile producătorului sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale.

Art. 5. - (1) Intervențiile asupra mijlocului de măsurare, dispozitivului de conversie sau asupra sistemului de măsurare cu element deprimogen trebuie să respecte prevederile legislației metrologice aplicabilă pe teritoriul României.

(2) Intervențiile prevăzute la alin. (1) nu trebuie să influențeze măsurarea gazelor naturale.

(3) Dispozitivul de conversie prevăzut la alin. (1) poate fi convertorul electronic de volum sau calculatorul de debit.

Art. 6. - Configurarea, precum și modificarea configurării sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale se realizează în prezența părților implicate, la o dată stabilită de comun acord cu cel puțin 2 zile lucrătoare înainte de întâlnire.

Art. 7. – (1) Toate activitățile de verificare/înlocuire/ calibrare ale sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale sunt efectuate de personal specializat/autorizat pentru categoriile de lucrări respective.

(2) Calibrarea traductoarelor din cadrul sistemelor de măsurare a gazelor naturale cu calculator de debit se realizează în laboratoare metrologice autorizate.

CAPITOLUL II

Verificarea sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale

Art. 8. - (1) Verificarea sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale este responsabilitatea proprietarului/operatorului sistemului/mijlocului de măsurare.

(2) Sistemul de control se verifică la fel cum se verifică și cel de bază.

Art. 9. - Mijloacele de măsurare și tronsoanele de conducte aferente sistemelor de măsurare se inspectează ori de câte ori este necesar, pentru a se asigura o măsurare corespunzătoare a gazelor naturale, dar nu mai puțin de o dată pe an, cu ocazia efectuării verificărilor prevăzute în programul de verificări stabilit între părți.

CAPITOLUL III

Constatarea măsurării eronate

Art.10. - (1) Constatarea măsurării eronate a gazelor naturale poate fi realizată de oricare dintre părți.

(2) Constatarea prevăzută la alin. (1) poate rezulta în urma:

- a) verificării sistemelor de măsurare a gazelor naturale sau a componentelor acestora;
- b) analizării înregistrărilor din dispozitivele de conversie/calculatoarelor de debit cu ocazia validării zilnice sau lunare a cantităților de gaze naturale;
- c) auditarea sistemelor/mijloacelor de măsurare a gazelor naturale etc.

Art. 11. - (1) În situația în care oricare dintre părți notifică justificat cealaltă parte cu privire la modul de funcționare eronat a unui sistem de măsurare a gazelor naturale, respectiv a sistemului de bază, amplasat în punctele de predare-preluare comercială, părțile analizează situația și, după caz, se deplasează împreună, pentru constatări.

(2) Deplasarea prevăzută la alin. (1) se realizează în maximum 2 zile lucrătoare de la primirea notificării.

Art. 12. - (1) În cazul în care părțile, din motive obiective și justificate nu convin asupra valorilor obținute, se efectuează verificări ale sistemelor de măsurare și/sau analize ale înregistrărilor acestora, iar acolo unde este necesar se realizează corecția cantităților de gaze naturale nemăsurate sau măsurate eronat.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), părțile pot convin asupra necesității realizării unei expertizări metrologice a sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale.

Art. 13. - În situația în care, în urma constatării prevăzute la art. 10 alin. (1), nu este necesară verificarea sistemului/mijlocului de măsurare deoarece măsurarea eronată a gazelor naturale este

constatată în urma analizei înregistrărilor sistemului/mijlocului de măsurare sau a înregistrărilor efectuate de personalul care a intervenit asupra sistemului/mijlocului de măsurare, reclamația/sesizarea/divergența notificată este soluționată prin aplicarea unui algoritm de calcul pentru corecția cantităților de gaze măsurate eronat.

Art. 14. - (1) Pentru cantitățile de gaze naturale contorizate în registrul de alarmă datorită depășirii debitului maxim sau a frecvenței maxime de 2 Hz a mijlocului de măsurare, prevăzută în SR EN 12405-1+A2:2011, precum și pentru situația în care părțile convin că nu este necesară aplicarea unui algoritm de calcul, aceste cantități sunt evidențiate de operatorul sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale în balanța lunară, după informarea operatorului sistemului adiacent.

(2) Cantitățile de gaze naturale prevăzute la alin. (1) nu reprezintă măsurare eronată.

Art. 15. - (1) În situația în care există diferență între indexul mecanic al contorului cu turbină/pistoane rotative și valoarea volumului de gaze naturale neconvertit din convertorul electronic de volum de gaz/calculatorul de debit, se ia în considerare un volum estimat de gaze naturale care se calculează cu formula:

$$V_e = (I_m - V_n) \times C_{m24},$$

unde:

- V_e – volumul de gaze naturale estimat, [m³];
- I_m - indexul mecanic al contorului cu turbină/ pistoane rotative, [m³];
- V_n – volumul de gaze naturale neconvertit din convertorul electronic/calculatorul de debit, [m³];
- C_{m24} - coeficient de conversie mediu pentru 24 ore anterioare intervenției pentru aliniere, disponibil în înregistrări, [adimensional].

(2) În situația în care coeficientul de conversie prevăzut la alin. (1) nu este disponibil în înregistrări acesta se calculează cu formula:

$$C_{m24} = \frac{V_c}{V_n},$$

unde:

- V_c – volumul de gaze naturale convertit, [m³];
- V_n – volumul de gaze naturale neconvertit, [m³].

(3) Cantitatea de gaze naturale livrată anterior constatării, diferenței între indexul mecanic al contorului cu turbină/pistoane rotative și valoarea volumului de gaze naturale neconvertit din convertorul electronic de volum de gaz/calculatorul de debit, prevăzută la alin. (1), a fost afectată și trebuie corectată.

(4) În situația în care diferența între indexul mecanic al contorului cu turbină/pistoane rotative și valoarea volumului de gaze naturale neconvertit din convertorul electronic/calculatorul de debit

este mai mică decât valoarea impulsului setată în convertor, formula prevăzută la alin. (1) nu se aplică.

Art. 16. - (1) În situația în care convertorul electronic/calculatorul de debit nu a funcționat, se ia în considerare un volum estimat de gaze naturale care se calculează cu formula:

$$V_e = (I_{ms} - I_{mî}) \times C_{m24},$$

unde:

- V_e - volumul de gaze naturale estimat, [m³];
- $I_{mî}$ - indexul mecanic de la începutul perioadei, [m³];
- I_{ms} - indexul mecanic de la sfârșitul perioadei, [m³];
- C_{m24} - coeficientul de conversie mediu pentru 24 ore anterioare evenimentului, disponibil în înregistrări, [adimensional].

(2) În situația în care coeficientul de conversie C_{m24} , prevăzut la alin. (1), nu este disponibil în înregistrări acesta se calculează cu formula prevăzută la art. 15 alin. (2).

Art. 17. - În situația în care convertorul electronic/calculatorul de debit a utilizat pentru calculul de conversie a cantităților de gaze naturale valori de substituție, se ia în considerare un volum estimat de gaze naturale care se calculează, după caz, cu formulele:

a) pentru cazul în care traductorul de presiune este defect:

$$V_e = \frac{V_{ca}}{P_s} \times P_{m24},$$

unde:

- V_e - volumul de gaze naturale estimat, [m³];
- V_{ca} - volumul convertit pentru perioada afectată, [m³];
- P_s - valoarea de substituție a presiunii absolute a gazelor naturale, [bar];
- P_{m24} - valoarea medie a presiunii absolute a gazelor naturale pentru 24 ore anterioare evenimentului, [bar];

b) pentru cazul în care presiunea gazelor naturale este în afara domeniului traductorului de presiune:

$$V_e = \frac{V_{ca}}{P_s} \times P_l,$$

unde:

- V_e - volumul de gaze naturale estimat, [m³];
- V_{ca} - volumul convertit pentru perioada afectată, [m³];
- P_s - valoarea de substituție a presiunii absolute a gazelor naturale, [bar];
- P_l - valoarea limită a domeniului de presiune a gazelor naturale, respectiv P_{max} sau P_{min} , după caz, [bar];

c) pentru cazul în care traductorul de temperatură este defect:

$$V_e = \frac{V_{ca}}{T_{m24}} \times T_s,$$

unde:

- V_e - volumul de gaze naturale estimat, [m³];
- V_{ca} - volumul convertit pentru perioada afectată, [m³];
- T_s - valoarea de substituție a temperaturii gazelor naturale, [K];
- T_{m24} - valoarea medie a temperaturii gazelor naturale pentru 24 ore anterioare evenimentului, [K].

d) pentru cazul în care temperatura gazelor naturale este în afara domeniului traductorului de temperatură:

$$V_e = \frac{V_{ca}}{T_l} \times T_s,$$

unde:

- V_e - volumul de gaze naturale estimat, [m³];
- V_{ca} - volumul convertit pentru perioada afectată, [m³];
- T_s - valoarea de substituție a temperaturii gazelor naturale, [K];
- T_l - valoarea limită a domeniului de temperatură a gazelor naturale, T_{max} sau T_{min} , după caz, [K].

Art. 18. - (1) Corecția cantităților de gaze naturale rezultă prin diferența dintre volumul estimat, prevăzut la art. 15 alin. (1), art. 16 alin. (1) sau art. 17, și volumul înregistrat de gaze naturale.

(2) Volumul de gaze naturale prevăzut la alin. (1), ce trebuie facturat, se calculează cu formula:

$$V_{facturat} = V_e - V_{inreg},$$

unde:

- $V_{facturat}$ - volumul de gaze naturale, ce trebuie facturat, [m³];
- V_e - volumul de gaze naturale estimat, calculat potrivit prevederilor art. 15 alin. (1), art. 16 alin. (1) sau art. 17, [m³];
- V_{inreg} - volumul de gaze naturale înregistrat, [m³].

(3) În situația în care volumul de gaze naturale ce trebuie facturat prevăzut la alin. (2) este mai mic decât zero, respectiv $V_{facturat} < 0$, operatorul sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale stornează contravaloarea acestuia.

(4) În situația în care volumul de gaze naturale ce trebuie facturat, prevăzut la alin. (2) este mai mare decât zero, respectiv $V_{facturat} > 0$, operatorul sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale încasează contravaloarea acestuia.

(5) Operatorul sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale este cel care elaborează și comunică factura aferentă recalculării volumului de gaze naturale pentru locul de consum.

Art. 19. - În situația în care sistemul/mijlocul de măsurare de bază este defect și există un sistem/mijloc de măsurare de control, care nu este afectat de evenimentul produs, măsurarea

cantităților de gaze naturale, pentru perioada afectată, se efectuează cu sistemul/mijlocul de măsurare gaze naturale de control care are aceeași clasa de exactitate ca a sistemului de bază și, după caz, are și verificarea metrologică periodică în termen de valabilitate.

Art. 20. - (1) În situația în care sistemul/mijlocul de măsurare de bază este defect și există un sistem/mijloc de măsurare de control, care este afectat de evenimentul produs, corecția cantităților de gaze naturale măsurate eronat se calculează astfel:

- a) dacă întreruperea este mai mică de 20 minute, calculul se realizează utilizând media volumului de gaze naturale pe minut, rezultată din volumul contorizat în ora aferentă întreruperii raportată la numărul de minute contorizate corect ale orei respective;
- b) dacă întreruperea este cuprinsă între $20 \div 60$ minute, calculul se realizează utilizând media volumului de gaze naturale contorizat cu 1 oră înainte și 1 oră după eveniment;
- c) dacă întreruperea este cuprinsă între $1 \div 8$ ore, calculul se realizează utilizând media volumului de gaze naturale contorizat cu 3 ore înainte și 3 ore de după eveniment;
- d) dacă întreruperea este cuprinsă între $8 \div 24$ ore, calculul se realizează utilizând media volumului de gaze naturale contorizat cu 1 zi gazieră înainte și 1 zi gazieră de după eveniment;
- e) dacă întreruperea este mai mare de 24 ore, calculul se realizează utilizând media volumului de gaze naturale contorizat echivalent cu numărul de zile de întrerupere de dinainte de eveniment și cu numărul echivalent de zile de după eveniment, cu condiția nedepășirii datei de 5 ale lunii următoare.

(2) Media volumului de gaze naturale prevăzută la alin. (1), se calculează în condiții standard de presiune și temperatură a gazelor naturale și se aplică pentru perioada afectată; se iau în calcul 4 zecimale.

(3) Volumul final de gaze naturale, obținut din calcul, se rotunjește la număr întreg.

(4) Datele pentru timpul de întrerupere se preiau din arhivele convertorului/calculatorului de debit.

(5) Dacă timpul de contorizare este mai mic decât timpul de funcționare, timpul de întrerupere se calculează ca media timpului de înregistrare folosind același algoritm de calcul utilizat pentru volum.

Art. 21. - (1) În situația în care sistemul/mijlocul de măsurare de bază este defect sau este scos din funcțiune pentru efectuarea lucrărilor de verificare/mentenanță, iar livrarea gazelor naturale se realizează prin ocolitor, și nu există un sistem/mijloc de măsurare de control, corecția cantităților de gaze naturale măsurate eronat se calculează astfel:

- a) dacă întreruperea este mai mică de 20 minute, calculul se realizează utilizând media volumului de gaze naturale pe minut, rezultată din volumul contorizat în ora aferentă întreruperii raportată la numărul de minute contorizate corect ale orei respective;
- b) dacă întreruperea este cuprinsă între $20 \div 60$ minute, calculul se realizează utilizând media volumului de gaze naturale contorizat cu 1 oră înainte și 1 oră după eveniment;

- c) dacă întreruperea este cuprinsă între $1 \div 8$ ore, calculul se realizează utilizând media volumului de gaze naturale contorizat cu 3 ore înainte și 3 ore de după eveniment;
- d) dacă întreruperea este cuprinsă între $8 \div 24$ ore, calculul se realizează utilizând media volumului de gaze naturale contorizat cu o zi gazieră înainte și o zi gazieră de după eveniment;
- e) dacă întreruperea este mai mare de 1 zi, calculul se realizează utilizând media volumului de gaze naturale contorizat echivalent cu numărul de zile de întrerupere de dinainte de eveniment și cu numărul echivalent de zile de după eveniment, cu condiția nedeășirii datei de 5 ale lunii următoare.

(2) Media volumului de gaze naturale prevăzut la alin. (1) se calculează în condiții standard de presiune și temperatură a gazelor naturale, cu 4 zecimale, și se aplică pentru perioada afectată.

(3) Volumul final de gaze naturale, obținut din calcul, se rotunjește la număr întreg.

(4) Pentru situațiile în care sistemul/mijlocul de măsurare de bază este scos din funcțiune pentru efectuarea lucrărilor de verificare/mentenanță și sunt livrate gaze naturale pe ocolitor, pentru estimarea volumelor de gaze naturale se stabilește perioada de timp și volumul afectat după cum urmează:

- a) se înregistrează timpul exact (ora și minutul) și indexul volumului de gaze naturale convertit imediat înainte de începerea lucrărilor;
- b) se înregistrează timpul exact (ora și minutul) și indexul volumului de gaze naturale convertit imediat după începerea lucrărilor.

Art. 22. - (1) Măsurarea eronată a cantităților de gaze naturale poate avea loc din cauza:

- a) obturărilor sau a neetanșeităților de la conductele de impuls ale traductoarelor;
- b) depunerilor din amonte și aval de diafragmă;
- c) depunerilor în interiorul:

- (i) panoului de măsurare
- (ii) contorului cu turbină;
- (iii) contorului cu ultrasunete.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), corecția cantităților de gaze naturale se calculează utilizând diferența procentuală dintre cantitățile de gaze naturale măsurate de sistemul de bază cu 1 oră înainte de eveniment și cantitățile de gaze naturale măsurate cu 1 oră după eveniment, aplicată cantității de gaze naturale din perioada afectată.

Art. 23. - (1) Valorile utilizate în calculele de corecție care nu sunt concludente sunt excluse sau înlocuite motivat din algoritmul de calcul.

(2) În situațiile în care sunt constatate variații ciclice ale cantităților de gaze naturale determinate de sistemul de măsurare, în funcție de zilele săptămânii sau de orele din zi și din noapte, se utilizează volumele de gaze naturale măsurate în zilele/orele similare.

Art. 24. - Se pot utiliza și alte metode de recalculare în cazul în care este identificat un algoritm bazat pe informații utile furnizate de sistemele de măsurare gaze natural din care rezultă o reproducere mai fidelă a cantităților de gaze natural corectate.

Art. 25. - (1) Algoritmul de calcul evidențiază cantitățile de gaze naturale zilnice, respectiv cantitățile de gaze naturale măsurate corespunzător și corecțiile acestora, pentru fiecare zi gazieră în care au fost estimate corecții.

(2) Din cantitatea zilnică de gaze naturale rezultată este scăzută valoarea apreciată provizoriu pentru fiecare zi gazieră.

(3) Volumele de gaze naturale rezultate în urma algoritmului de calcul sunt rotunjite și sunt evidențiate în balanța lunară.

Art. 26. - Acolo unde sunt disponibile profile de consum, cantitățile de gaze naturale corectate pot fi comparate cu acestea.

CAPITOLUL IV

Modalitatea de convenire amiabilă

Art. 27. - (1) Cantitățile de gaze naturale corectate se aplică astfel încât să nu afecteze balanța lunară a niciuneia dintre părți.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), regularizările sunt realizate pe cale amiabilă, pe cât posibil până la închiderea lunii de livrare în care au apărut necorelările.

Art. 28. - În vederea convenirii amiabile a cantităților de gaze corectate, operatorul sistemului adiacent parcurge următoarele etape, în ordine cronologică, respectiv:

a) dacă operatorul sistemului adiacent care predă gazele naturale constată că funcționarea sistemului de măsurare a gazelor naturale este necorespunzătoare, estimează pentru sistemul de măsurare propriu, provizoriu, o cantitate de gaze naturale cât mai apropiată de valoarea reală și o introduce în balanța lunară de gaze, cu informarea obligatorie, în scris, a celeilalte părți despre acest fapt;

b) dacă operatorul sistemului adiacent care primește gazele naturale constată că funcționarea sistemului de măsurare este necorespunzătoare, estimează o cantitate de gaze naturale cât mai apropiată de valoarea reală și notifică acest fapt, în scris, celeilalte părți, precum și introducerea acesteia în balanța lunară de gaze; notificarea conține și algoritmul de calcul aplicat;

c) operatorul sistemului adiacent care predă gazele naturale efectuează calculul corecțiilor cantităților de gaze naturale în conformitate cu prezentul algoritm și transmite către cealaltă parte o solicitare de convenire amiabilă a cantității de gaze corectată împreună cu algoritmul de calcul și datele care au stat la baza calculului;

- d) operatorul sistemului adiacent care predă gazele naturale efectuează modificarea cantităților de gaze naturale în balanța lunară după confirmarea de către cealaltă parte a valorii cantității de gaze naturale corectate, luând în calcul valoarea estimată provizorie;
- e) în situația în care operatorul sistemului adiacent care primește gazele naturale nu este de acord cu algoritmul de calcul, propune un alt algoritm de calcul care este analizat și confirmat, în scris, de cealaltă parte;
- f) în situația în care operatorul sistemului adiacent care predă gazele naturale nu poate accepta algoritmul propus de către cealaltă parte, aceasta va propune o întâlnire de soluționare a divergențelor legate de măsurare în care se identifică soluții de convenire amiabilă a cantităților de gaze naturale;
- g) în situația în care nu se ajunge la un consens până în data de 8 ale lunii următoare, cantitățile de gaze naturale supuse reclamației/sesizării/divergenței se evidențiază în balanța lunară, prin includerea lor în balanța lunară și în procesul-verbal de predare – preluare a cantității de gaze naturale;
- h) în situația în care operatorul sistemului adiacent care primește gazele naturale nu este de acord cu cantitatea inclusă în balanța lunară și în procesul-verbal de predare – preluare a cantității de gaze naturale consemnează obiecțiuni la semnarea procesului verbal, urmând ca în cazul în care sunt convenite ulterior alte valori acestea să fie corectate corespunzător în luna în care sunt convenite.

CAPITOLUL V

Rezultatul verificării sistemului/ mijlocului de măsurare

Art. 29. - În situația în care rezultatul verificării sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale, respectiv rezultatul raportului de expertiză metrologică, este „respins”, pentru motive precum zgomote în funcționare, aspect, cădere de presiune etc., dar erorile de măsurare se încadrează în limitele maxime admise de legislația metrologică în vigoare, cantitățile de gaze naturale măsurate nu se corectează.

Art. 30. - În situația în care rezultatul verificării sistemului/mijlocului de măsurarea gazelor naturale, respectiv rezultatul raportului de expertiză metrologică, este „respins” și erorile de măsurare nu se încadrează în limitele maxime admise de legislația metrologică în vigoare, cantitățile de gaze naturale măsurate se corectează pentru perioada reclamată, dar nu mai mult de 1 lună de la data înregistrării reclamației/sesizării/divergenței.

Art. 31. - Corecția prevăzută la art. 30 se realizează prin aplicarea unui procent calculat ca medie aritmetică a erorilor măsurate obținute la verificare.

Art. 32. - În situația în care verificarea sistemului/ mijlocului de măsurare a gazelor naturale se realizează prin montarea în serie cu acesta a unui alt sistem de măsurare, cu aceeași clasă de exactitate ca a celui de bază, rezultatul acestei verificări indică modul în care a funcționat sistemul de măsurare de bază și implicit care a fost gradul de afectare a măsurării gazelor naturale livrate anterior, care trebuie corectate.

Art. 33. - În situația depășirii erorilor maxime admise constatate la verificarea sistemului/ mijlocului de măsurare a gazelor naturale, respectiv a sistemului de bază, prin înserierea cu un alt sistem/mijloc de măsurare acceptat de părți ca etalon, corecția se realizează prin aplicarea unui procent calculat ca medie aritmetică a erorilor de măsurare obținute pentru debitele de gaze naturale la care a fost verificat mijlocul de măsurare.

Art. 34. - În situația depășirii erorilor maxime admise constatate la verificarea unui component al sistemului de măsurare a gazelor naturale, respectiv a sistemului de bază, sau în situația introducerii unei valori eronate în configurarea sistemului/mijlocului de măsurare, corecția se realizează stabilind procentul de influență al valorilor medii ale parametrilor pentru acea perioadă, care sunt corectate, cu media aritmetică a erorilor măsurate, respectiv influența parametrului configurat greșit utilizând un soft etalon.

CAPITOLUL VI

Valori recuperate

Art. 35. - În situația în care rezultatul este „respins”, pe motiv de intervenții neautorizate asupra acestuia, respectiv lovire, deteriorare, accident etc., caz în care contorul și/sau convertorul electronic/calculatorul de debit nu mai pot/poate fi utilizate/utilizat, operatorul sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale trebuie să recupereze contravaloarea contabilă a mijloacelor/mijlocului fixe/fix în conformitate cu prevederile legale aplicabile.

Art. 36. - Rezultatul prevăzut la art. 35 poate fi al:

- a) raportului de expertiză metrologică a mijlocului de măsurare;
- b) verificării sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale.

ALGORITMUL DE CALCUL
al cantităților de gaze naturale măsurate eronat clienților finali

CAPITOLUL I
Dispoziții generale

Art. 1. - Măsurarea cantităților de gaze naturale se realizează prin sistemul/mijlocul de măsurare montat la locul de consum, în conformitate cu prevederile:

- a) Regulamentului de măsurare;
- b) legislației metrologice aplicabile pe teritoriul României.

Art. 2. - (1) Operatorul sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale ia toate măsurile care se impun, pentru a asigura corectitudinea măsurării gazelor naturale.

(2) Operatorul prevăzut la alin. (1) poate fi:

- a) producătorul de gaze naturale, în situația în care clientul final este racordat direct la o conductă de alimentare din amonte;
- b) operatorul de transport și de sistem, în situația în care clientul final este racordat la sistemul de transport al gazelor naturale;
- c) operatorul de distribuție a gaze naturale, în situația în care clientul final este racordat la sistemul de distribuție a gazelor naturale.

Art. 3. - Sistemul/Mijlocul de măsurare a gazelor naturale utilizat trebuie să respecte:

- a) prevederile Regulamentului de măsurare;
- b) indicațiile producătorului sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale.

Art. 4. - (1) Intervențiile asupra mijlocului de măsurare, dispozitivului de conversie sau asupra sistemului de măsurare cu element deprimogen trebuie să respecte prevederile legislației metrologice din România.

(2) Intervențiile prevăzute la alin. (1) nu trebuie să influențeze corectitudinea măsurării gazelor naturale.

Art. 5. - Toate activitățile de verificare/înlocuire/ calibrare ale sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale sunt efectuate de personal specializat pentru categoriile de lucrări respective.

CAPITOLUL II
Măsurarea eronată a cantităților de gaze naturale

SECȚIUNEA I

***Defecțiunile sistemului/mijlocului
de măsurare a gazelor naturale***

Art. 6. - (1) Între măsurarea cantităților de gaze naturale și defecțiunile sistemului/mijlocului de măsurare există o interdependență.

(2) Defecțiunile prevăzute la alin. (1) pot:

- a) să nu influențeze măsurarea corectă a cantităților de gaze naturale;
- b) să influențeze măsurarea și înregistrarea cantităților de gaze naturale.

(3) Constatarea defecțiunilor mijlocului de măsurare supus controlului metrologic legal se realizează prin intermediul verificării în teren sau a expertizei metrologice, finalizată prin întocmirea notei de constatare sau a raportului de expertiză.

Art. 7. - (1) Defecțiunile prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. a) se manifestă prin:

- a) imposibilitatea citirii indexului contorului sau convertorului/calculatorului de debit;
- b) anomalii în timpul funcționării sistemului/mijlocului de măsurare.

(2) Anomalii prevăzute la alin. (1) lit. b) pot fi:

- a) etichetă integrator ondulată sau deplasată peste rolele cifrate (împiedică citirea indexului);
- b) lipsa afișajului display, caz în care integratorul electronic poate fi citit cu echipamentul de comunicație special;
- c) afișajul indescifrabil, dar integratorul electronic sau convertorul electronic poate fi citit cu echipamentul de comunicație special;
- d) zgomotele din timpul funcționării a sistemului/mijlocului de măsurare;
- e) mersul sacadat al mecanismului înregistrator.

(3) În situațiile prevăzute la alin. (2), citirile indexului contorului sau convertorului sunt efectuate direct de la fața locului sau în laboratorul de metrologie, cu ajutorul echipamentelor de comunicație sau după ce s-a demontat integratorul.

Art. 8. - Defecțiunile prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. b) pot fi:

- a) erorile de măsurare ale mijlocului de măsurare;
- b) contorul mecanic blocat „pe deschis”;
- c) convertorul electronic/calculatorul de debit defect;
- d) convertorul electronic/calculatorul de debit care a înregistrat cantitatea de gaze naturale în regim de alarmă;
- e) întreruperea comunicației dintre contor și convertor/calculator de debit;
- f) înregistrarea nejustificată de către convertor/calculator de debit a unor impulsuri sau setarea eronată a valorii unui impuls;
- g) defecțiunile de montaj ale mijlocului de măsurare.

Art. 9. - Pentru stabilirea cantităților de gaze naturale măsurate eronat datorită defecțiunilor prevăzute la art. 6 alin. (2) lit. b) este necesară stabilirea unui algoritm de calcul pentru recalcularea acestora.

Art. 10. - Cantitățile de gaze naturale neînregistrate sau înregistrate de un sistem/mijloc de măsurare defect constituie o divergență între clientul final și operatorul sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale.

SECȚIUNEA a 2-a

Erorile de măsură ale mijlocului de măsurare a gazelor naturale

Art. 11. - Erorile de măsură ale mijlocului de măsurare supus controlului metrologic legal, prevăzute la art. 8 lit. a), sunt menționate în raportul de expertiză metrologică.

Art. 12. - Raportul de expertiză prevăzut la art. 11 conține cel puțin una din următoarele constatări:

- a) defecțiuni sau neetanșeități ale camerei de măsurare a gazelor naturale;
- b) depuneri de impurități în contoarele cu pistoane rotative sau în cele cu turbină;
- c) decalibrări ale traductoarelor;
- d) modificarea raportului de transmisie etc.

SECȚIUNEA a 3-a

Contorul mecanic blocat „pe deschis”

Art. 13. - Prin contoarele mecanice blocate „pe deschis”, prevăzut la art. 8 lit. b), gazele naturale sunt vehiculate fără a fi măsurate.

Art. 14. - (1) Prin contoarele mecanice blocate „pe închis” nu sunt vehiculate gaze naturale.

(2) Contoarele prevăzute la alin. (1) se înlocuiesc de operatorul mijlocului de măsurare pentru a fi reluată furnizarea gazelor naturale.

Art. 15. - (1) Blocarea pe „deschis” a contoarelor mecanice se poate produce din următoarele constatări:

- a) defecțiuni ale camerei de măsurare la contoarele cu membrană;
- b) defecțiuni ale cuplajului magnetic dintre camera de măsurare și mecanismul integrator;
- c) defecțiuni ale mecanismului integrator mecanic, din cauza unor uzuri sau blocaje;
- d) defecțiuni ale mecanismului integrator electronic, din cauza unor traductoare defecte;
- e) blocaje ale pistoanelor rotative sau turbinelor etc.

(2) Constatările prevăzute la alin. (1) sunt menționate în raportul de expertiză metrologică.

SECȚIUNEA a 4-a

Convertorul electronic/Calculatorul de debit defect

Art. 16. - În urma verificării în teren sau a expertizării metrologice a mijlocului de măsurare se poate constata faptul că este defect convertorul electronic/calculatorul de debit, prevăzut la art. 8 lit. c).

Art. 17. - Pentru situația prevăzută la art. 16, nota de constatare sau raportul de expertiză metrologică conține cel puțin una din următoarele constatări:

- a) lipsă afișaj și lipsă comunicație cu echipamentele de comunicație;
- b) traductoare decalibrate;
- c) traductoare defecte;
- d) conexiuni imperfecte;
- e) componente electronice defecte;
- f) resetare (pornire de la „0”);
- g) întreruperea alimentării cu energie de la baterii sau întreruperea alimentării cu energie electrică a calculatoarelor de debit.

Art. 18. – Situația în care convertorul electronic/calculatorul de debit:

- a) nu înregistrează cantitatea de gaze naturale măsurată de contor, este prevăzută la art. 17 lit. a) și lit. g);
- b) nu înregistrează sau înregistrează eronat cantitatea de gaze naturale, este prevăzută la art. 17 lit. b);
- c) înregistrează incorect cantitatea de gaze naturale, este prevăzută la art. 17 lit. c);
- d) nu înregistrează nicio cantitate de gaze naturale sau înregistrează parțial, este prevăzută la art. 17 lit. d);
- e) reia contorizarea de la 0 și astfel se pierd informații importante și arhive, este prevăzută la art. 17 lit. f).

SECȚIUNEA a 5 -a

Convertorul electronic/Calculatorul de debit care a înregistrat cantitatea de gaze naturale în regim de alarmă

Art. 19. – Sesizarea parametrilor de funcționare în afara domeniului normal de lucru se realizează diferit în funcție de tipul convertorului electronic/calculatorului de debit care este montat.; volumul necorectat de gaze naturale consumat în aceste condiții se înregistrează într-un registru separat, de alarmă, situație prevăzută la art. 8 lit. d).

Art. 20. - Înregistrarea în regim de alarmă prevăzută la art. 19, se realizează în următoarele cazuri:

- a) depășirea domeniului de măsurare pentru temperatura gazelor naturale;

- b) depășire domeniului de măsurare pentru presiunea gazelor naturale;
- c) depășirea debitului de gaze naturale;
- d) traductorii de presiune și temperatură sunt defecti.

Art. 21. - În situațiile prevăzute la art. 20, convertoarele electronice nu înregistrează cantitatea de gaze naturale la condițiile standard, respectiv presiunea gazelor naturale $p=1,01325$ bar și temperatura gazelor naturale $T = 288,15K$.

SECȚIUNEA a 6-a

Înteruperea comunicației dintre contor și convertorul electronic/calculatorul de debit

Art. 22. - Întreruperea comunicației între contor și convertorul electronic/calculatorul de debit, prevăzută la art.8 lit. e), se poate datora mai multor cauze, respectiv:

- a) conexiuni imperfecte/incorecte, respectiv contacte oxidate sau deteriorate;
- b) întrerupere cabluri de comunicație, respectiv rupte, roase de animale etc.;
- c) pătrunderea apei în mecanismul integrator;
- d) pătrunderea apei sau prafului în convertorul electronic/ calculatorul de debit;
- e) baterie epuizată;
- f) generator de impulsuri defect etc.

Art. 23. - În situația în care are loc o întrerupere a comunicației între contor și convertorul electronic/calculatorul de debit, contorul înregistrează cantitatea de gaze naturale neconvertită iar convertorul/calculatorul de debit nu înregistrează nimic, nici cantitatea de gaze naturale neconvertită și nici cea convertită la condițiile de bază.

Art. 24. - În situația prevăzută la art. 23, convertorul electronic/calculatorul de debit funcționează normal însă nu înregistrează impulsurile transmise de contor iar din arhiva convertorului/calculatorului de debit, dacă este posibil se poate deduce momentul în care a intervenit defecțiunea.

SECȚIUNEA a 7-a

Înregistrarea nejustificată de către convertorul electronic/calculatorul de debit a unor impulsuri sau setarea eronată a valorii unui impuls

Art. 25. - Înregistrarea nejustificată de către convertorul electronic/calculatorul de debit a unor impulsuri sau setarea eronată a valorii unui impuls, prevăzută la art. 8 lit. f) influențează

înregistrarea cantităților de gaze naturale de către convertorul electronic/calculatorul de debit și se poate datora următoarelor cauze:

- a) defecțiuni ale generatorului de impulsuri de pe contor;
- b) defecțiuni ale înregistratorului de impulsuri din convertor/calculator de debit;
- c) modificarea nejustificată a valorii impulsurilor.

Art. 26. - Cauzele prevăzute la art. 25 sunt menționate în raportul de expertiză.

SECȚIUNEA a 8-a

Defecțiunile de montaj ale mijlocului de măsurare în instalația de utilizare a gazelor naturale

Art. 27. - Defecțiunile de montaj, prevăzute la art. 8 lit. g), apar după instalarea mijlocului de măsurare în instalația de utilizare a gazelor naturale și determină înregistrarea unei cantități de gaze naturale nejustificate.

Art. 28. - Înregistrările nejustificate prevăzute la art. 27 apar din cauza cel puțin a uneia din următoarele situații:

- a) neetanșeități la piulița racordului olandez de la ieșirea din contor;
- b) deteriorarea sau apariția unor defecțiuni ascunse la fittingurile din fontă;
- c) deteriorarea garniturilor de cauciuc;
- d) fisurarea îmbinării racordurilor pe carcasa contorului etc.

Art. 29. - Cauzele prevăzute la art. 28 sunt prevăzute în nota de constatare/raportul de expertiză.

CAPITOLUL III

Algoritmul de calcul al cantităților de gaze naturale măsurate eronat clienților finali

SECȚIUNEA I

Recalcularea cantităților de gaze naturale ca urmare a unei reclamații/sesizări/ divergență primite/primită de la un client final

Art. 30. - Operatorul sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale are obligația de a efectua citirea contoarelor, convertoarelor electronice de volum sau a calculatoarelor de debit, în conformitate cu prevederile Regulamentului de măsurare.

Art. 31. - În situația în care, în urma expertizării metrologice a contorului, convertorului electronic sau a calculatorului de debit, acesta este declarat defect, atunci operatorul sistemului/mijlocului de

măsurare a gazelor naturale are obligația recalculării volumului de gaze naturale pentru perioada în care acestea nu au funcționat sau a funcționat defectuos.

Art. 32. - Algoritmul de calcul prevăzut la art. 9, reprezintă recalcularea cantităților de gaze naturale și este aplicabilă mijloacelor de măsurare a gazelor naturale compuse din contor și convertor electronic sau sistemelor de măsurare dotate cu calculatoare de debit.

Art. 33. - (1) Contoarele, convertoarele electronice sau calculatoarele de debit sunt declarate ca fiind defecte în urma unei expertize metrologice, care constă în examinarea vizuală și verificarea metrologică.

(2) Expertiza metrologică prevăzută la alin. (1) se poate realiza în teren sau într-un laborator metrologic autorizat.

(3) Expertiza metrologică prevăzută la alin. (1) este efectuată prin grija operatorului sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale în urma autosesizării sau în urma unor reclamații/sesizării/divergenței primite de la clientul final sau de la furnizorul de gazele naturale cu care clientul final are încheiat contractul de furnizare gaze naturale.

Art. 34. - În funcție de natura reclamației/sesizării/divergenței, precum și a raportului de expertiză metrologică, operatorul sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale recalculează sau nu cantitățile de gaze naturale.

Art. 35. - În situația în care rezultatul raportului de expertiză metrologică a mijlocului de măsurare a gazelor naturale este „respins”, pentru motive precum zgomote în funcționare, aspect, cădere de presiune etc., dar erorile de măsurare se încadrează în limitele maxime admise de legislația metrologică în vigoare, cantitățile de gaze naturale măsurate nu se recalculează.

Art. 36. - (1) În situația în care rezultatul raportului de expertiză metrologică a mijlocului de măsurare a gazelor naturale este „respins” și erorile de măsurare nu se încadrează în limitele maxime admise de legislația metrologică în vigoare, cantitățile de gaze naturale măsurate se recalculează pentru perioada reclamată, de la ultima citire efectuată înainte de perioada reclamată, dar nu mai mult de 3 luni de la data înregistrării reclamației/sesizării/divergenței.

(2) Recalcularea prevăzută la alin. (1) se realizează prin aplicarea, după caz, a:

a) volumului mediu facturat pe perioadele, similare din ultimii 3 ani, dacă defecțiunea constatată este din categoria înregistrări aleatorii ale consumului de gaze naturale, antrenări simultane ale rotelor cifrate sau contorul a fost neetanș, cu condiția ca neetanșitatea contorului să fie după mecanismul de măsurare a gazelor naturale;

b) unui procent, calculat ca medie aritmetică a depășirilor limitelor admise ale erorilor de măsurare obținute pentru debitele Q_{max} și $0,2Q_{max}$, din care se exclude eroarea de măsurare maximă admisă de legislația metrologică în vigoare, respectiv eroarea obținută la debitul Q_{min} , dacă defecțiunea constatată este din cauza erorilor de măsurare care sunt în afara limitelor admise; dacă la un debit

de gaze naturale eroarea de măsurare se încadrează în limitele admise, se calculează eroarea ca medie aritmetică la cele două debite.

(3) În situația în care nu este posibilă calcularea mediei pe ultimii 3 ani, prevăzută la alin. (2) lit. a), recalcularea cantităților de gaze naturale are la bază media zilnică realizată în proxima lună calendaristică în care contorul a funcționat.

SECȚIUNEA a 2-a

Recalcularea cantităților de gaze naturale prin aplicarea unui volum mediu

I. Contor blocat „pe deschis”, la un client final care are o vechime mai mare de 3 ani

Art. 37. - În situația în care s-a constatat că este blocat contorul pe „deschis” sau este defect în luna „n” anul „X”, recalcularea cantităților de gaze naturale se realizează pentru ultimele 3 luni anterioare reclamației/sesizării/divergenței.

Art. 38. - Volumele de gaze naturale înregistrate pentru perioadele similare din ultimii 3 ani, conform prevederilor art. 36 alin. (2) lit. a) pct. i, sunt:

$$V_{X-1} = V_{n-2X-1} + V_{n-1X-1} + V_{nX-1}$$

$$V_{X-2} = V_{n-2X-2} + V_{n-1X-2} + V_{nX-2}$$

$$V_{X-3} = V_{n-2X-3} + V_{n-1X-3} + V_{nX-3}$$

unde:

- V_{X-1} – volumul de gaze naturale din anul anterior defectului, calculat ca suma volumelor aferente celor 3 luni, [m³];
- V_{X-2} – volumul de gaze naturale din anul al doilea anterior defectului, calculat ca suma volumelor aferente celor 3 luni, [m³];
- V_{X-3} – volumul de gaze naturale din anul al treilea anterior defectului, calculat ca suma volumelor aferente celor 3 luni, [m³];
- X – anul în care s-a constatat defecțiunea;
- n – luna în care s-a constatat defecțiunea;
- V_{n-2X-1} , V_{n-1X-1} , V_{nX-1} – volumul de gaze naturale facturate în cele 3 luni, din anul $X-1$, [m³];
- V_{n-2X-2} , V_{n-1X-2} , V_{nX-2} – volumul de gaze naturale facturate în cele 3 luni, din anul $X-2$, [m³];
- V_{n-2X-3} , V_{n-1X-3} , V_{nX-3} – volumul de gaze naturale facturate în cele 3 luni, din anul $X-3$, [m³].

Art. 39. - Volumul mediu de gaze naturale se calculează cu formula:

$$V_{med} = \frac{V_{X-1} + V_{X-2} + V_{X-3}}{3}$$

Art. 40. - Volumul de gaze naturale care trebuie facturat, având în vedere defecțiunea de contor blocat „pe deschis” sau contorul este defect, se calculează cu formula:

$$V_f = V_{med} - V_{facturat},$$

unde:

- V_f - Volumul de gaze naturale care trebuie facturat, [m³];
- V_{med} - volumul mediu de gaze naturale, [m³];
- $V_{facturat}$ - volumul de gaze naturale facturat în lunile $n, n-1, n-2$ ale anului X , [m³].

II. Contor blocat „pe deschis” la un client final care are o vechime mai mică de 3 luni

Art. 41. - În situația prevăzută la art. 36 alin. (3), în care clientul final are o vechime mai mică de 3 luni și contorul s-a blocat „pe deschis”, se calculează o cantitate medie zilnică de gaze naturale aferentă proximei luni calendaristice, în care contorul a funcționat, cu ajutorul căreia se recalculează volumul de gaze naturale care trebuie facturat pentru perioada valabilității contractului de furnizare a gazelor naturale, în care contorul a fost blocat.

Art. 42. - Volumul de gaze naturale prevăzut la art. 41 se calculează cu formula:

$$V_{fc} = Nr_{zile} \times V_{mediu\ zilnic},$$

unde:

- V_{fc} - volumul de gaze naturale ce trebuie facturat pentru perioada valabilității contractului de furnizare a gazelor naturale, [m³];
- $V_{mediu\ zilnic}$ - cantitate medie zilnică de gaze naturale aferentă proximei luni calendaristice, [m³/zi].

Art. 43. - În situația în care nu există istoric de consum, pentru perioada de nefuncționare a mijlocului de măsurare, volumul de gaze naturale ce trebuie facturat se calculează:

- a) pe baza profilului de consum elaborat de către operatorul sistemului de gaze naturale la care este racordat locul de consum, aferent categoriei în care este încadrat clientul final;
- b) luând în considerare 80% din debitul maxim instalat de gaze naturale, în cazul în care operatorul sistemului de gaze naturale la care este racordat locul de consum nu are elaborat un profil de consum.

SECȚIUNEA a 3-a

Recalcularea cantităților de gaze naturale prin aplicarea unui procent

Art. 44. - Procentul prevăzut la art. 36 alin. (2) lit. b) se calculează cu formula:

$$F = Er_{med\ mas} - Er_{max\ adm} = \frac{Er_{Qmax} + Er_{0,2Qmax}}{2} - Er_{max\ adm},$$

unde:

- F – procent, [%];
- $Er_{med\ mas}$ – eroarea de măsurare medie obținută;
- $Er_{max\ adm}$ – eroarea de măsurare maximă admisă de legislația metrologică în vigoare.

Art. 45. - (1) În situația în care procentul prevăzut la art. 44 este mai mic decât zero, respectiv $F < 0$, operatorul sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale facturează suplimentar un volum de gaze naturale.

(2) Volumul prevăzut la alin. (1) se calculează cu formula:

$$V_{facturat\ procent} = V_{inreg\ 3} \times \frac{|F|}{100},$$

unde:

- $V_{facturat\ procent}$ – volumul de gaze naturale facturat suplimentar, [m³];
- $V_{inreg\ 3}$ – volumul de gaze naturale înregistrat pe ultimele 3 luni, [m³];
- $|F|$ – procentul prevăzut la art. 44, în modul, [%].

(3) Operatorul sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale este cel care elaborează și comunică factura aferentă recalculării volumului de gaze naturale pentru locul de consum.

Art. 46. - (1) În situația în care procentul prevăzut la art. 44 este mai mare decât zero, respectiv $F > 0$, operatorul sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale stornează clientului final/furnizorului, după caz, contravaloarea unui volum de gaze naturale.

(2) Volumul prevăzut la alin. (1) se calculează cu formula:

$$V_{stornat\ procent} = V_{inreg\ 3} \times \frac{|F|}{100},$$

unde:

- $V_{stornat\ procent}$ – volumul de gaze naturale ce se stornează clientului final, [m³];
- $V_{inreg\ 3}$ – volumul de gaze naturale înregistrat pe ultimele 3 luni, [m³];
- $|F|$ – procentul prevăzut la art. 44, în modul, [%].

SECȚIUNEA a 4-a

Recalcularea cantităților de gaze naturale în situația în care nu există informații certe despre perioada în care sistemul/mijlocul de măsurare a fost defect și nu a înregistrat

Art. 47. - (1) În situația în care istoricul de consum pe ultimii 3 ani nu este relevant sau clientul final aduce dovezi că s-au modificat aparatele consumatoare de combustibili gazoși aflate în funcțiune și gradul lor de utilizare, se recalculează un volum de gaze naturale pentru o perioadă de maximum 3 luni pe baza unui debit mediu orar agreat de comun acord între părți.

(2) Volumul de gaze prevăzut la alin. (1) se calculează cu formula:

$$V_{facturat} = Q_{mediu} \times t_{defect},$$

unde:

- $V_{facturat}$ – volumul de gaze naturale ce se facturează, [m³];
- Q_{mediu} - debitul mediu orar de gaze naturale stabilit de comun acord între părți, [m³/h];
- t_{defect} – timpul în care sistemul/mijlocul de măsurare a fost defect, dar nu mai mult de 3 luni, [h].

SECȚIUNEA a 5-a

Recalcularea cantităților de gaze naturale în baza informațiilor deținute de arhivă

Art. 48. - (1) Recalcularea cantităților de gaze naturale se realizează de operatorul sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale pentru perioadele prevăzute la art. 8 din Procedură, luând în considerare întreaga perioadă în care există informații certe privind durata defecțiunii și parametrii de livrare ai gazelor naturale, respectiv presiunea, temperatura etc., din arhivele orare/zilnice/lunare extrase din memoria convertoarelor electronice/ calculatoarelor de debit.

(2) Pentru recalcularea cantităților de gaze naturale, pe baza informațiilor din arhiva prevăzută la alin. (1) se iau în vedere perioadele relevante în care sistemul/mijlocul de măsurare a funcționat normal – ore/zile/luni, astfel încât valoarea recalculată să fie cât mai reală.

Art. 49. - Volumul convertit recalculat de gaze naturale în funcție de debitul mediu orar din arhiva convertorului/calculatorului de debit se calculează cu formula:

$$V_{cr} = Q_{med} \times t,$$

unde:

- V_{cr} - volumul convertit recalculat de gaze naturale, în condiții standard de presiune și temperatură, [m³];
- Q_{med} - debitul mediu orar rezultat din arhivă, în condiții standard de presiune și temperatură, [m³/h];
- t - timpul în care nu s-a înregistrat volumul convertit rezultat din arhivă, [h].

Art. 50. - Volumul convertit recalculat de gaze naturale în funcție de volumul neconvertit înregistrat de convertorul electronic/calculatorul de debit în regim de alarmă sau indexul contorului dar neînregistrat de convertorul electronic/calculatorul de debit se calculează cu formula:

$$V_{cr} = V_{n/al} \times C,$$

unde:

- V_{cr} - volumul convertit recalculat de gaze naturale, în condiții standard de presiune și temperatură, [m³];
- $V_{n/al}$ - volumul neconvertit de gaze naturale neînregistrat de convertorul electronic/calculatorul de debit sau volum neconvertit de gaze naturale înregistrat de convertorul electronic/calculatorul de debit în regim de alarmă rezultat din arhivă sau indexul contorului, [m³];
- C - coeficientul mediu de conversie conform înregistrărilor din arhivă.

Art. 51. - Volumul convertit recalculat de gaze naturale în funcție de volumul convertit înregistrat nejustificat de convertorul electronic/calculatorul de debit, respectiv fluctuația gazelor naturale pe conductă sau valoarea de impuls eronată, se calculează cu formula:

$$V_{cr} = (V_{ni} - V_{nin}) \times C,$$

unde:

- V_{cr} - volumul convertit recalculat de gaze naturale, în condiții standard de presiune și temperatură, [m³];
- V_{ni} - volumul indicat de indexul contorului, înregistrat de convertorul electronic/calculatorul de debit, [m³];
- V_{nin} - volumul neconvertit de gaze naturale înregistrat nejustificat de convertorul electronic/calculatorul de debit, [m³];
- C - coeficientul mediu de conversie conform înregistrărilor din arhivă în perioada respectivă.

Art. 52. - În situația în care nu există informații certe privind perioada de manifestare a defecțiunii și valorile parametrilor de livrare ai gazelor naturale, recalcularea cantităților de gaze naturale se realizează în funcție de consumurile medii înregistrate în perioade similare din ultimii 3 ani, conform prevederilor art. 38.

Art. 53. - În situația în care sistemul/mijlocul de măsurare este constatat defect iar clientul este unul nou, recalcularea cantităților de gaze naturale se poate realiza pe baza înregistrărilor din proxima lună cu consum, după înlocuirea sistemului/mijlocului de măsurare sau pe baza profilului de consum elaborat de către operatorul sistemului de gaze naturale la care este racordat locul de consum, aferent categoriei în care este încadrat clientul final.

SECȚIUNEA a 6-a

Recalcularea cantităților de gaze naturale pentru defecțiunile cu privire la contorul mecanic blocat „pe deschis” și convertorul electronic/calculator de debit corespunzător

Art. 54. - (1) Recalcularea cantităților de gaze naturale pentru defecțiunile cu privire la contorul mecanic blocat „pe deschis” și convertorul electronic/calculator de debit corespunzător se realizează pe baza înregistrărilor orare/zilnice/lunare din arhiva convertorului/calculatorului de debit.

(2) Din arhiva prevăzută la alin. (1) se poate identifica:

- a) momentul în care consumul a scăzut la 0, respectiv „s-a blocat contorul”;
- b) debitele orare de gaze naturale din perioada premergătoare blocajului contorului.

Art. 55. - În funcție de durata blocajului, respectiv de timpul în care nu s-a înregistrat volumul convertit de gaze naturale, se stabilește debitul mediu orar - Q_{mediu} pentru o perioadă:

- a) similară din săptămâna/luna precedentă în care contorul a funcționat normal;
- b) de 7, 10, 15, 30 zile sau alt interval relevant din perioada în care contorul a funcționat normal și există înregistrări în arhiva convertorului/ calculatorului de debit.

Art. 56. - Durata blocajului prevăzut la art. 55, reprezintă timpul scurs de la apariția blocajului și până la înlocuirea contorului defect, inclusiv perioada de înlocuire dacă s-au livrat gaze naturale pe ocolitor.

Art. 57. - Volumul de gaze naturale care trebuie facturat, aferent perioadei în care contorul a fost blocat „pe deschis” se calculează cu formula:

$$V_{Dfacturat} = Q_{mediu} \times t_{defect},$$

unde:

- $V_{Dfacturat}$ – volumul de gaze naturale ce se facturează, în condiții standard de presiune și temperatură, [m³];
- Q_{mediu} - debitul mediu orar de gaze naturale prevăzut la art. 55, [m³/h];
- t_{defect} – durata blocajului prevăzut în arhivă, [h].

SECȚIUNEA a 7-a

Recalcularea cantităților de gaze naturale pentru defecțiunile cu privire la contorul corespunzător și convertorul electronic/calculatorul de debit defect

Art. 58. - În situația în care convertorul electronic/calculatorul de debit este defect dar exista informații în arhiva electronică care să ateste momentul apariției defecțiunii și valorile parametrilor din acel moment, recalcularea cantităților de gaze naturale se realizează pe baza volumului necorectat care nu a fost înregistrat de convertorul electronic/calculatorul de debit și a coeficientului de conversie mediu stabilit pentru perioada premergătoare apariției defecțiunii.

Art. 59. – (1) Condiția de bază pentru un sistem/mijloc de măsurare a gazelor naturale să funcționeze normal este ca indexul contorului să fie egal cu valoarea volumului necorectat afișat de convertorul electronic/calculator de debit.

(2) Excepție de la prevederile alin. (1) o face situația în care există o diferență între indexul mecanic al contorului și valoarea volumului de gaze naturale neconvertit din convertorul electronic/calculator de debit, dar aceasta este mai mică decât valoarea impulsului setată în convertor; diferența este datorată momentului citirii celor două valori, care este identic cu momentul generării impulsului.

Art. 60. - Volumul necorectat care nu a fost înregistrat de către un convertor electronic/calculator de debit defect se calculează cu formula:

$$V_{necneînreg} = I_c - V_{nec},$$

unde:

- $V_{necneînreg}$ - volumul necorectat de gaze naturale care nu a fost înregistrat de către un convertor electronic/calculator de debit defect, [m³];
- I_c - indexul contorului, [m³];
- V_{nec} - volumul necorectat de gaze naturale afișat de convertor electronic/calculator de debit sau citit în înregistrările din arhiva acestuia, [m³].

Art. 61. - În funcție de durata defecțiunii convertorului electronic/calculatorului de debit, se stabilește coeficientul de conversie mediu pentru o perioadă:

- a) similară din săptămâna/luna precedentă, când contorul a funcționat normal;
- b) de 7, 10, 15, 30 zile sau alt interval relevant din perioada în care contorul a funcționat normal și există înregistrări în arhiva convertorului electronic/calculatorului de debit.

Art. 62. - (1) Coeficientul de conversie mediu prevăzut la art. 61 este raportul dintre volumul de gaze naturale corectat și cel necorectat dintr-o anumită perioadă, respectiv oră/zi/lună.

(2) Coeficientul de conversie prevăzut la alin. (1) se calculează cu formula:

$$C_{mediu} = \frac{V_c}{V_{nec}},$$

unde:

- C_{mediu} - coeficient de conversie mediu, aferent perioadei premergătoare apariției defecțiunii, [adimensional];
- V_c - volumul de gaze naturale corectat, [m³];
- V_{nec} - volumul de gaze naturale necorectat, [m³].

Art. 63. - Volumul corectat neînregistrat, aferent defecțiunii contorului corespunzător și convertorul electronic/calculator de debit defect, care urmează să fie facturat se calculează cu formula:

$$V_{cneînreg} = V_{necneînreg} \times C_{mediu},$$

unde:

- $V_{cneînreg}$ - volumul corectat neînregistrat, în condiții standard de presiune și temperatură [m^3];
- $V_{necneînreg}$ - volumul necorectat neînregistrat de convertorul electronic/calculatorul de debit-defect, [m^3];
- C_{mediu} - coeficientul de conversie mediu, [adimensional].

SECȚIUNEA a 8-a

Recalcularea cantităților de gaze naturale pentru defecțiunile cu privire la convertorul electronic/calculatorul de debit care a înregistrat un anumit volum necorectat în regim de alarmă

Art. 64. - În situația în care convertorul electronic/calculatorul de debit a sesizat că unul dintre parametrii mășurați, respectiv presiunea sau temperatura gazelor naturale, este în afara domeniului specificat, gestionarea parametrilor de volum în regim de alarmă se realizează diferit în funcție de modelul convertorului electronic/ calculatorului de debit.

Art. 65. – Recalcularea cantității de gaze naturale înregistrate în regim de alarmă se realizează, dacă se poate, pe baza volumului necorectat înregistrat în regim de alarmă de către convertorul electronic/calculatorul de debit și a coeficientului de conversie mediu stabilit pentru perioada premergătoare apariției funcționării convertorului electronic/calculatorului de debit în regim de alarmă.

Art. 66. - În funcție de durata funcționării convertorului electronic/calculatorului de debit în regim de alarmă se stabilește coeficientul de conversie mediu pentru o perioadă:

- a) similară din săptămâna/luna precedentă, când contorul a funcționat normal;
- b) de 7, 10, 15, 30 zile sau alt interval relevant din perioada în care contorul a funcționat normal și există înregistrări în arhiva convertorului electronic/calculatorului de debit.

Art. 67. - Coeficientul de conversie mediu prevăzut la art. 66 se calculează cu formula:

$$C_{mediu} = \frac{V_c}{V_{nec}},$$

unde:

- C_{mediu} - coeficientul de conversie mediu, aferent perioadei premergătoare apariției funcționării convertorului electronic/calculatorului de debit în regim de alarmă, [adimensional];
- V_c - volumul de gaze naturale corectat, [m^3];
- V_{nec} - volumul de gaze naturale necorectat, [m^3].

Art. 68. - (1) Volumul corectat neînregistrat în regim de alarmă de către convertorul electronic/calculatorul de debit, aferent defecțiunii cu privire la convertorul electronic/calculatorul de debit care a înregistrat un anumit volum necorectat în regim de alarmă, care urmează să fie facturat se calculează cu formula:

$$V_{cneînreg/al} = V_{necneînreg/al} \times C_{cmediu},$$

unde:

- $V_{cneînreg/al}$ - volumul corectat neînregistrat, în condiții standard de presiune și temperatură [m³];
- $V_{necneînreg/al}$ - volumul necorectat neînregistrat de convertorul electronic/calculatorul de debit în regim de alarmă, [m³];
- C_{cmediu} - coeficientul de conversie mediu, [adimensional].

(2) Volumul necorectat înregistrat în regim de alarmă, prevăzut la alin. (1) se citește din memoria sau arhiva convertorului electronic/calculatorului de debit cu ajutorul echipamentului de comunicație.

SECȚIUNEA a 9 -a

Recalcularea cantităților de gaze naturale pentru defecțiunile cu privire la întreruperea comunicației dintre contorul și convertorul electronic/calculatorul de debit

Art. 69. - Întreruperea comunicației dintre contorul și convertorul electronic/calculatorul de debit constă în lipsa înregistrării impulsurilor care reprezintă indexul înregistrat de contor, în condițiile în care atât contorul cât și convertorul electronic/calculatorul de debit funcționează normal.

Art. 70. - (1) Volumul necorectat de gaze naturale care nu a fost înregistrat de către un convertor electronic/calculator de debit din cauza întreruperii comunicației cu contorul, sau a altei cauze prevăzute la art. 22, reprezintă diferența dintre indexul contorului și V_{nec} afișat de convertorul electronic/calculator de debit.

$$V_{necneînreg} = I_c - V_{nec},$$

unde:

- $V_{necneînreg}$ - volumul necorectat de gaze naturale care nu a fost înregistrat de către un convertor electronic/calculator de debit, [m³];
- I_c - indexul contorului, [m³];
- V_{nec} - volumul necorectat de gaze naturale afișat de convertorul electronic/calculatorul de debit, [m³].

Art. 71. - (1) În funcție de durata defecțiunii comunicației se stabilește coeficientul de conversie mediu pentru o perioadă;

- a) similară din săptămâna/luna precedentă, când contorul a funcționat normal;
- b) de 7, 10, 15, 30 zile sau alt interval relevant din perioada în care contorul a funcționat normal și există înregistrări în arhiva convertorului electronic/calculatorului de debit.

(2) Coeficientul de conversie mediu prevăzut la alin. (1) se calculează conform prevederilor art. 62.

(3) În situația în care în convertorul electronic/calculatorul de debit există înregistrări ale valorilor parametrilor gazelor naturale, respectiv presiunea și temperatura gazelor naturale, coeficientul de conversie mediu prevăzut la alin. (1) se poate calcula și pentru perioada în care a fost întreruptă comunicația.

Art. 72. - Volumul corectat de gaze naturale neînregistrat de convertorul electronic/calculatorul de debit, aferent defecțiunii cu privire la întreruperea comunicației dintre contorul și convertorul electronic/calculatorul de debit, care urmează să fie facturat se calculează cu formula:

$$V_{cneinreg} = V_{necneinreg} \times C_{cmediu},$$

unde:

- $V_{cneinreg}$ - volumul corectat de gaze naturale neînregistrat, în condiții standard de presiune și temperatură [m³];
- $V_{necneinreg}$ - volumul necorectat de gaze naturale neînregistrat de convertorul electronic/calculatorul de debit, [m³];
- C_{cmediu} - coeficientul de conversie mediu, [adimensional].

SECȚIUNEA a 10-a

Recalcularea cantităților de gaze naturale pentru defecțiunile cu privire la înregistrarea nejustificată de către convertorul electronic/calculatorul de debit a unei cantități de gaze naturale

Art. 73. - În situația în care se constată că s-a înregistrat nejustificat de către convertorul electronic/calculatorul de debit o cantitate de gaze naturale, contravaloarea acestuia se stornează clientului final.

Art. 74. - Înregistrarea nejustificată a unei cantități de gaze naturale este pusă în evidență prin valoarea mai mare a volumului de gaze naturale necorectat de convertorul electronic/calculatorul de debit decât cea afișată de indexul contorului.

Art. 75. - Volumul corectat și volumul necorectat de gaze naturale, înregistrate nejustificat, precum și perioada în care s-a produs anomalia, nu sunt înregistrate în arhiva convertorului electronic/calculator de debit și nu pot fi puse în evidență, fapt prevăzut la art. 74.

Art. 76. - Volumul necorectat de gaze naturale care a fost înregistrat nejustificat de către un convertor electronic/calculator de debit se calculează cu formula:

$$V_{necinregnej} = V_{nec} - I_c,$$

unde:

- $V_{necînregnej}$ - volumul necorectat de gaze naturale care a fost înregistrat nejustificat de către un convertor electronic/calculator de debit, [m³];
- V_{nec} - volumul necorectat de gaze naturale afișat de convertorul electronic/calculator de debit, [m³];
- I_c - indexul contorului, [m³].

Art. 77. - (1) Coeficientul de conversie mediu care se ia în calcul reprezintă raportul dintre volumul corectat și cel necorectat din intervalul de timp în care se estimează ca s-a produs anomalia.

(2) Coeficientul de conversie prevăzut la alin. (1) se calculează cu formula prevăzută la art. 62.

Art. 78. - Volumul corectat de gaze naturale, înregistrat nejustificat de convertorul electronic/calculatorul de debit, , care urmează să fie stornat clientului final se calculează cu formula:

$$V_{cinregnej} = V_{necînregnej} \times C_{mediu},$$

unde:

- $V_{cinregnej}$ - volumul corectat de gaze naturale înregistrat nejustificat de convertorul electronic/calculatorul de debit, în condiții standard de presiune și temperatură [m³];
- $V_{necînregnej}$ - volumul necorectat de gaze naturale înregistrat nejustificat de convertorul electronic/calculatorul de debit, [m³];
- C_{mediu} - coeficientul de conversie mediu, [adimensional].

SECȚIUNEA a 11-a

Recalcularea cantităților de gaze naturale pentru defecțiunile de montaj ale mijlocului de măsurare în instalația de utilizare a gazelor naturale

Art. 79. - Defecțiunile de montaj ce apar în special la contoarele de gaze naturale cu membrană, la piulița racordului olandez de la ieșirea din contor, prevăzute la art. 28 lit. a), prezintă scurgeri de gaze naturale care sunt înregistrate de contor dar care nu pot fi imputate clientului final.

Art. 80. - Recalcularea cantităților de gaze naturale contorizate greșit din cauza defecțiunilor de montaj, se realizează în funcție de debitul orar înregistrat în condiții de neetanșeități existente în momentul în care s-a constatat defecțiunea și a duratei acesteia.

Art. 81. - Volumul înregistrat nejustificat de gaze naturale se calculează pentru jumătate din perioada parcursă de la instalarea contorului până la data constatării defectului, dar nu mai mult de 3 luni de la data apariției defectului.

Art. 82. - (1) Stabilirea debitului orar de gaze naturale, care se pierde pe la defecțiunea de montaj, se realizează în condițiile în care toate aparatele consumatoare de combustibili gazoși deservite de instalația de utilizare sunt închise.

(2) Debitul orar pierdut de gaze naturale, prevăzut la alin. (1), se calculează prin cronometrarea timpului în care contorul înregistrează o anumită cantitate de gaze naturale, după ce toate aparatele consumatoare de combustibili gazoși au fost oprite, și utilizând formula:

$$Q = \frac{C}{t} \times 0,06,$$

unde:

- Q – debit orar pierdut de gaze naturale, în condiții standard de presiune și temperatură, [m³/h];
- C – cantitatea de gaze naturale înregistrată de contor, [dm³];
- t - timpul în care s-a înregistrat cantitatea de gaze naturale, după ce toate aparatele consumatoare de combustibili gazoși au fost oprite [min].

Art. 83. - Volumul înregistrat nejustificat de către contor, datorită defecțiunilor de montaj, a cărei valoare urmează să fie stornată clientului final se calculează cu formula:

$$V = \frac{Q}{t_n},$$

unde:

- V - volumul înregistrat nejustificat de către contor, datorită defecțiunilor de montaj, [m³];
- Q – debit orar pierdut de gaze naturale, în condiții standard de presiune și temperatură, [m³/h], calculat conform prevederilor art. 82 alin. (2);
- t_n – timpul în care s-a înregistrat de contor volumul nejustificat, [h].

CAPITOLUL IV

Valori recuperate

Art. 84. - În situația în care rezultatul raportului de expertiză metrologică a mijlocului de măsurare este „respins”, pe motiv de intervenții neautorizate asupra acestuia, respectiv lovire, deteriorare, accident etc., caz în care contorul și/sau convertorul electronic/calculatorul de debit nu mai pot/poate fi utilizate/utilizat, operatorul sistemului/mijlocului de măsurare a gazelor naturale are obligația să recupereze contravaloarea contabilă a mijloacelor/mijlocului fixe/fix, în conformitate cu prevederile legale aplicabile, și să recalculeze cantitatea de gaze naturale neînregistrată ca urmare a deteriorării mijlocului de măsurare pe baza prevederilor prezentei proceduri.